

Hummelinck Stuurman

Kom hier dat ik u kus

SLIMME REGIEVONDSTEN BIJ BESTSELLER OP TONEEL

Henri Drost

20 februari 2019

Gezien op 19 februari 2019, Goudse Schouwburg, Gouda

Drie jaar geleden bewerkte Griet op de Beeck zelf het eerste deel van haar bestseller *Kom hier dat ik u kus* tot een indringende theatermonoloog voor NTjong. Janine Brogt bewerkte nauwgezet de hele roman tot een nieuwe ruim twee uur durende voorstelling. Wat beide met elkaar gemeen hebben, is niet louter het basismateriaal, maar vooral de opmerkelijke keuzes die regisseurs Alexandra Broeder en Mirjam Koen maakten. De een door de negenjarige Mona door een kind te laten spelen, de ander door Mona simultaan door twee actrices te laten spelen.

Beide keuzes komen voort uit de roman zelf, waarin Mona geportretteerd wordt als kind, jong volwassene en dertigjarige. Haar beschadigde moeder sluit haar samen met haar broertje op in de kelder, waarbij de altijd werkende vader vooral wegstijgt. Als kind probeert zij haar straffen te rationaliseren, het zal wel aan haar liggen, ze moet liever voor vader en moeder zijn. Dat wordt nog erger als moeder in een auto-ongeluk overlijdt en haar vader snel een nieuwe vrouw zoekt om voor zijn kinderen te zorgen.

Mona accepteert de nieuwe mama Marie (heerlijk dramatisch gespeeld door Oda Spelbos), die haar vader tot grote woede van oma al snel heeft gevonden. Zelfs als uitgerekend op haar verjaardag Marie de familie vertelt zwanger te zijn, schikt Mona zich en is ze al snel meer moeder dan grote zus, wat weer tot woede van Marie leidt. Vader blijft vooral druk met zijn tandartspraktijk en, zo blijkt later, een affaire.

De keuze van Broeder om in haar *Mona Mona* daadwerkelijk door een kind te laten spelen, maakte die voorstelling soms pijnlijk om naar te kijken. De conflicterende emoties in haar hoofd maakte Broeder inzichtelijk door die tegenstem in een schriftje op te laten schrijven. Gekunsteld, maar zeer effectief.

Twee volwassen vrouwen een negenjarige laten spelen, is even gekunsteld, maar in de regie van Mirjam Koen eveneens zeer effectief. Op deze manier kan de innerlijke strijd in het hoofd van Mona zichtbaar en invoelbaar gemaakt worden. Door de hele voorstelling plaats te laten vinden in een rommelige repetitieruimte waar de volwassen Mona als dramaturg werkt, krijgt die gekunstelde vorm meteen een plaats.

Grote sprongen in de tijd kunnen daarbij aangekondigd worden door een regie-assistente en de minieme kostuumveranderingen – het haar net even anders, een andere jurk – vinden op het toneel plaats. Scènes wisselen elkaar als vanzelf ook in een aangenaam tempo af.

Mooi is daarbij hoe de twee Mona's als negenjarige nog duidelijk direct van elkaar te onderscheiden zijn als de emotionele (Sophie van Winden) en de rationele (Kirsten Mulder), maar die tegenpolen meer en meer van rol wisselen en in de slotscène uiteindelijk samenkomen. Reinout Bussemaker speelt zowel vader Vincent als de afwezige oudere geliefde Louis. Dragan Bakema speelt zowel het zeurderige en egocentrische broertje als zeer overtuigend de overtreffende trap daarvan regisseur Marcus.

De voorstelling heeft net als de roman iets schematisch, maar door het sterke spel van Van Winden en Mulder overtuigt *Kom hier dat ik u kus* moeiteloos.

Foto: Ben van Duin

ELDERS

NRC HANDELSBLAD

★★★★☆

'Twee Mona's treden op in de toneelbewerking van de roman *Kom hier dat ik u kus* (2014) van de Vlaamse schrijfster Griet Op de Beeck. In het boek is hoofdpersoon Mona voortdurend met zichzelf in gesprek: als de ene Mona buigzaam en meelevend is, dan roept de andere Mona haar tot de orde. Het gezin knalt uit elkaar van spanningen. Deze ingreep lijkt op de roemruchte toneelversie van Kees de Jongen uit de jaren zeventig met twee Kezen: dromer én realist. Ook nu werkt het.' Kester Freriks